

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt. Felére 3 frt. Negyedévre 1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetési csupán a kiadóhivatalban lehet B. Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamátiók és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.

A lap szellemi részére a a nyílttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetnek díja: három soros betűvel 5 kr. — Nagyobb és többesori hirdetések jutányosan csökkenthetők.

Helyig minden beiktatásnál 30 kr.

Nyílttér garandált sor: 20 kr.

Farsangi czikk.

Belépett Carneval herceg a birodalmába, ez azon időszak, melyet a kalendarium a vígság, szórakozás, mulatságnak ad át. Hajdanában, mikor pontosan megtartották a naplár utasításait, mikor a hamvazó szerdán túl nem adatott meg a lehetőség a nyilvános tánczra, sőt a magánlakokban is tartózkodtak az egyház neheztelését magukra vonni, sokkal nagyobb jelentőség volt a Carnevalnak, mint most.

A karácsonyi ünnepekkel, Krisztus születésével kezdődtek meg az ünnepnapok és január 6-ika: vízkereszt napja adta meg a hivatalos jogszímet a mulatságra. A világba bevezetendő leány, ki feltette a hosszú ruhát, mely az érettségi bizonyítvánnyal egy kategóriába tartozott, várva várta a farsangot, hogy megnyíljon számára is az élvezet, mely után éveken át áhított. A kit bálba vitték, az már nagy leány lett: ezek múlva is azután kezdődtek: ki mikor lépett fel először nyilvános bálban, onnan kezdődött számítottani nagy leánysága.

Az évek egy része sem teremtett annyi édes és keserű emléket, mint a farsang. A szív, ez a nagyhatalom, mely nem enged magának parancsolatni, hanem annál inkább osztogatja parancsait, ebben az időszakban lép ki először rejtekeiből s kezdi meg hatalmának gyakorlását. Az első hosszú ruha megadja a jogszímet, az első bál megadja az alkalmat. A fiatal emberek, kik eddig topva álltak a szerdülő leányra, most közelbe lépnek. A tánc összehozza a rokonszenvező kobileket s hajdanában az első bál megadta a reménységet a jövő boldogságra. Kezdett az ifjú és várt a leány, míg ezelhoz értek. Az oltárnál adott és kapott eskü egyesítette.

Most tovább kell az ifjúnak küzdeni. A költő szálmalelesei kinyúlja, mely alatt annakidején a szerelem és a boldogság, keményen elfert, most szűk lett. A drága divat, fényezés maga is elégséges volna, hogy a fiatal ember sokáig gondolkodjék és huzamosan tartózkodjék a boldogság küszöbén. Hanem gondoskodott a törvény is, hogy egy-egy pályá fiatalasága csak hosszú évek után érje el a biztos existenciát respártját. A fiatal jogász

hat-hét év múlva éri el azt az állást, mely egy asszonyt annyira-mennyire elbír. Az asszony drága! ez a jelszó s ma már kevés azok száma, kik minél előbb igyekeznek asszonyhoz jutni. A verseny minden pályán növekedett, csak ezen a pályán szállott alá.

Mindenki úgy értelmezi ma a „feleség” szót, hogy fele segítség. Nem az együtt szerzésben, a közös törekvésben, hanem abban, hogy a feleségnek megfelelő vagyon legyen a férj jövedelméhez. A szegény, vagyontalan leányok sorsa ily körülmények közt nem mondható éppen irigylendőnek, bármily kincsével bírjanak is az érénynek, a takarékoságnak, a szerénységnek.

A farsang nem az többé, ami volt. Senki nem siet a vilátság szalonát kiévezni, minthogy tudja: manapság a nagy bójthól is elhódít egy darabot a mulatni vágyás. Elvesztette érdekességét, költészetét az év ez a része: a „farsang” is olyan közönséges hangzásúvá devalválódott, mint a kalendarium sok lapja, melyen a hold növekedéséről, fogyásáról, a száz éves jósvételezéséről van szó.

„Romeo sem keresne Juliát többé a bálban, a csipkék, dudorok, a divat egyéb érzékszerveinek kirakataiban, hanem keresné a telekkönyv birtoklapján. Ez-műtálja meg, mennyit ér, a többi ugyanis csak csatlódásra vezethet.” — mondják azok, kik mindent megváltozotttnak tartanak a évilágon s nem bíznak a szegénység igénytelenségében.

Nem mondjuk, hogy túlzásokban is nincs némi igazság. A vagyoni állapot esékelysége nem minden szegény leányt akadályoz abban, hogy a gazdagokkal ne versenyezzen. A külszínre fektetik sokan a sulyt: „a jó bórak nem kell ezeget” elv kiemelt a divathól s helyette irányadó lett, mindenki annyit ér, amennyit mutat. A kirakat jelzi a bolt értékét, csak hogy néha több van a kirakathoz mint a boltban, az igény a kirakathoz irányul, nem a boltból ered aztán a csatlódás, mely a hitestársak kereső részét, a gondok, a nehéz megélhetés forgójába sodorja.

Hajdanában kisebb költséggel jobban mulattak: ma aki mulatni akar, annak számolni kell azzal a kritikával is, melyet foltozt gyakorolhatunk, ha a takarékoságot eleje akarja tenni a divat telhetetlen

követelményeinek. A férfiak elítélik a luxust, mely a házasság ellensége, de azért nagyon ritkán tánczoltatják meg az így nagy luxussal feltűnni nem hajlító egyszerűséget. A selyem imponál és a mousseline ruha, bármilyen jól van szabva, szerényen kénytelen visszavonulni versenytársa mellett.

Képviselő választás. A báró Rómer Ervin ő méltóságának honvármegyei főispánjáról történt kinevezése folytán megválasztott szecsenyi kerületben, ennek körpontján Szecsenyben jan. 14-én ment végbe a választás. A választást megelőzőleg Szecsenyi városa és a kerület volt országgyűlési képviselője, br. Rómer Ervin urat jan. hó 15-én tisztelettel övézéikben reszenste, s az nap este nagyzeri fáklászenét rendezett tiszteletére, mely alkalommal fersztánszky István vármegyei tiszteletbeli főggyész s szecsenyi ügyvéd hatatos szonoklaltal búcsuztatta el a kerület szereltt képviselőjét.

A 19-iki választás egész eszedben folyt le. Dr. Pulszky Agost választási elnök ur a választási törvény értelmében pont 8 órakor nyitotta meg a választási akust, melynél Szegvártó Pál alelnök is jelen volt. A törvényes felolási határidő alatt képviselőjelöltül egyedül Bölönyi Odón ur jelentkezett, a törvényes földre letelével. — Bölönyi Odón egyhangulag és nagy lelkesedéssel országgyűlési képviselőnek kiáltatott ki, s részére a mandátum kiadott.

A megválasztott képviselő, aki kormányparti programmal fogja képviselni akerületet, a biharmegyei híres Bölönyi család nagy méltóság, finom és kedves modori tagja, aki ezen szep eszi tulajdonánál fogva mindazokat akik vele érintkeznek, bizalomra kötelezi. Bölönyi Odón javabeli férfi, s Nagyváradon is nagy tekintélynek és bizalomnak örvendett, mi abból is következtethető, hogy a nagyváradi ügyvédi kamarának ezeltől néhány évvel előke volt.

Főispánunk tiszteletére folyó hó 17-én Szecsenyben Ruszinkó Antal úrnál társas vadászat, utána fényes ebéd rendeztetett: nyílan az napon Vancsi Béla úrnál fényes estély volt: mindket ház nál Nográd és Hontmegre főispánja, dr. Pulszky Agost, Bölönyi Odón és a szecsenyi értelmiség színe java jelen volt.

Egy hétig a nép között.

(Népszámlálási monológ.)

Halad minden. A statisztika sem enged a magy júsából. Tere a nagy világ, eszköze az ember és a szám, no meg a népszámlálási ügynök.

Azt se tudom, hogy, de népszámlálási ügynökké lettem, illetve, kineveztettem. Az affele dolgoknál s most

TÁRCZA.

Tollrajzok életemből.

Pajor Istvánról.

A szemérem-szízi palasztrálól visszakerülve nem esékely gondot okozott szülőimnek annak a kitalálása: hol folytathatam én már most a tudományok megkezdett imbulását akképen, hogy ha távol megyek is, meg se legyek egészen idegenben, hanem valamely jól megbízható rokonok felügyelete alatt; erre pedig megjött az olajított tanács egy pár nyugtalan éj után azzal, hogy hiszen Korpónán is vannak iskolák, Korpóna sz. kir. város legelső notabilitása pedig: Pajor János, a város régi főjegyzője, (P. Gáspár honvédszázados atyja) éppen verszerint rokonunk, a kinek derek neje és jóvaló családja van; s minthogy az ennek folytán level által megkeresett rokonok engemet szarjnyak alá vonni, a legkészegebben nyilatkoznak, 1890-iki augusztus végén felvitt atyám a régi szabadalmak, akkor Zolymonyegrebe keblezve volt városha, és átadott Pajor Jánosnak; a hol azonban már más két honfarsamát György Sándor és Pruszkay László is találta: Ezek közül az első egy 18 éves nagy-növésű erős és vállas fiú, már a paristák vezetése alatt álló kisebb gimnaziumban éj, mmi a syntaxisra, vagyis 4-ik latiba, a másik pedig ugyazott a principia 2-ik latinostályban járt, míg én csak a varokosság első elemi (minimális) r. cath. iskolai osztályának lettem növendéke. Ennek az iskolának korlátlan dispoztátja Tóglarinnak hitták, és ha magam nem lettem volna tanu, soha elnem hihetném, micsoda következtetéseket követtek el az akkori tanítók a szorosítottan tanulók, a kik közül számosak egyenesen az iskolának lettek testi és szellemi nyomorékjai. — Hogy ezeket a borzastóságokat csak egy pár vonással illusztráljam, megemlítem, mikor kedd és péntek napok debutánjam a számvetses aditván elő, tisztelet Tóglary ur, miután előbb közben, szokása szerint jól bekopott, kipirult arczával és henyai kifejezéssel arczával

megjelentén, az osztály egyik vagy másik gyöngébb felfogásu alumnusát az oskola közepére kiállított tábla elé idézte, melyre valamely megfektendő számfeladványt írt. Ekkor ő, kezében ujnyi vastagságú bottal, a remegő gyerekek háta mögé állt, s először is brutális hangjával rari-valkodott a szegény aldozatra, a ki már akkor felig magánkül volt, s ha ez a feladvány megfektetésben csak legkisebb hibát követett el, a szabadalmazott zsaruk teljes erejéből végig verte, anélkül, hogy ennek folytán egyszerűsrimd a hibát is megmagyarázta volna; s így történt, hogy egyetlen linaert egy-egy fiút felára-hosszat is elvert, s a tanulának szent órák hasznos munkája helyett az egész oskola a szorosított aldozatok kétségbeesett jajjaitól viszhangzott. Tudom, hogy a szülők többször panaszt is emeltek a miatt a cath. plebánus előtt, a ki a tanítót, mint alarendeltjét mindannyiszor megdorgálta, ennek azonban semmi további fogazata nem lett. Hasonló módon-bánták el a gimnaziumban a 2-ik 3-ik 4-ik osztályokat tanító parista urak is, a kiknek a mondott osztályokban szinten növendékek valak, a nélkül azonban, hogy nekem, a magam szerszál-ellenük bár csak a legkisebb panaszom is lehetett volna. — Pater Hutkay-nak példálul az volt a gyöngörösége, hogy minden hetenként kétszer az iskolában a latin nyelv gyakorlati feladata került sorra, minden növendék kapott egy-egy lapot, melyre egy pár latin sor volt felírva. Ezt kellett tudni fordítani magyarra, vagy totra, mert Hutkay ur magyaros neve dacára tot ember volt; és a ki bízt magához, hogy az ő fordítása jobb lesz mint a Matye vagy Pálkő, joga volt ráinni a pensusmot tartalmazó lapra: „N. N. contra N. N., pro sententis, pro virgis vagy pro baculis.” Azaz, hogy a kihívó, ha pensusmot csakugyan helyesebben fejtette meg mint a kihívott, — a mit a tanár írt meg, — annyi korbas, vörös vagy botfűtet adott a szegény bukottira, a memmi nem bírt szett. Megjegyzendő, hogy minden tanuló köteles volt valakit kihozni, s minthogy a legrosszabbul tanulók az iskolában ösmerve voltak, természetesen, hogy főleg ezek ellen fordult az inhumanus házja; — s így megtörtént, hogy az ilyen ázobó yett val 10—15 jobban megfektűnek a csapások

volt kénytelen eltűnni; a mi aztan a professor úrnak nagy mulatságot, az oskola nagyreményű eseményének pedig büszke elégetettl szerzett. Pedig a mi Hutkayt illeti, ő kiretelkepen, nem volt se korbely, se dudónc. Hogy azonban hívé volt a botrendszerek, ez nála csak azért történt, mert egykor őtet is bontl nevelték; s miután ő magát nagyon derek embernek tartotta, meggyőződése lón, hogy más is csak hasonló módon érheti el ez általa magában egyesített tökéletességeket. Sőt, hogy P. Hutkaynak teljes igazságot szolgáltatassunk, meg kell róla vallani, miszerint ő, a korpmni hegyek level, meg ha ez a legkevésbélenb drapákok (karcsosok) fajtajából való volt is, szivesen megitta ugyan, de csak oly feltétel alatt, hogy ennek az ára ne az ő zsebéből kerüljön ki. Ily feltétel mellett hajlandó volt magát a torokbőlegetes élvezetében egész azon fokig reszesíteni, hogy a „terpő alá jutottság” stádiuma rajta felérésmerhetlenül constatalható legyen. — máskép azonban a garast nagyon is szerette, s általános volt róla a hiedelem, hogy vannak felérakott aranykál meg pedig nem esékely számmal, a melyekbár csak nemesebb-passziori kilegésése végett szikótt nyúlai. Eme dícsereit szenvedélyei közé tartozott többi közt, hogy az enkló madarakat nagy becsben tartotta, s komolyan állíták, mikép annak a fekete rigónak a bírhatásért, mely a klastrom magas falára kívülről az ablaka mellett felakasztott kalitkában, betanult pompás füttyelvel hajnalról késő estig a rideg klastrom egész környékét felvidámitotta. P. Hutkay ur az ő „cassa nemoris”-a alapját egész három, vagy plane négy körmőzi sárgasíki erejeig fogyasztotta legyem meg. Ugyancsak Hutkay úrnak erekléklyeként őrzött elclodiumai közé tartozott egy előfatesott-faragványos jóvastag nádbot, és egy belőlől megmaranyozott, kívülől a trójai habord egész lefolyását ábrázoló tubak-pixis, mindig megtöltve az ebben speña jartas barátok által szakortóleg kessített sárga vagy fekete burnóttal; s a kif ő eből megkínált, és iránt ezel már nem közönséges jelet documentálta a sympatizmáján.

A 3-ik gyémerezett grammaticai osztályt akkor bizonyos Spányik nevű fiatal novitias tanította, a ki nem lévén még annyira rabja a szenvedélyeinek, mint a másik

is nyelvekben rezesültünk többen. Ha magas napi diakkal jaro missiova minositettek volna a népszámlálási ügyekhez, akkor aligha nem azt hangzottak volna oda fű: „Ne vonjunk el senkit munkától, hald végezte hivatást, kiki zavartalanul”. Ha megfizetettéről lett volna szó, akkor minket a felelősségvegelepe takart volna el az intézők szeméi elől. De mit is foglalom! Örtendő teljességtelűt udonsult, hivatásunk feladatát, jelentékenny munkát végeztünk s kárpótlásul tapasztalunk is egyet-mást.

Kerek egy hetig tartott a kemény munka reggeltől estáig. Ez idő alatt egy tucat tollat, egy garnat papírost, másfél rendőrt és egy pár cipőt nyújtottam el.

Euresa állás is volt az a népszámlálási ügyekhez! Jártuk a házakat sorra, mint a kolduló barátok. A „szabad”, „nem szabad” szavakat egynék vettük. Ha komornak tetsző háza taloktunk, akkor a rendőrt ment elől, ha barátságosnak tűnt, elénk a kúrkészre karhözottak hajlak, akkor én mentem elől. S kerülhetetlen voltam. Nem kegyelmeztem senkinek. Ugyanakkor származás helyetbe jutnak, ha hallottam kérdésim nagy összere nem kellene most válaszolnom. Belérekednek. Gégesorvadást kapnak.

A számlálás lezarása után jut eszembe, hogy egy hétig nagy hatalom voltam. Most jut eszembe, hogy mennyire belenyúltunk a családi szentélyekbe. S azért megsemm bántottak — mint az aradiakat — sehol. A köznap azért nem, mert beláthatta, hogy a népszámlálás nem kerül pénzbe, adózni marra nem fog; a műveltségilem meg azért nem, mert az tudja, hogy nagyon bürokratikus a mostani világ s a statisztika megköveteli a maga áldozatait: a számot, az embert s a papírost.

Ha látnak, mennyi munkát végeztünk, elcsodálkoznak. Azt hisnek, ennyi munka között sok ám a felesleges, a nem tökéletes és lefolytatban a humor virága sem tűnhetik.

Volnék csak dramíró, vagy elozlap szerkesztő, majd bebizonyítanám, hogy a népszámlálás s annak ügye melyen jó iróni kacsagtattak meg a nagyérdemű közönséget.

Most veszem észre, milyen saros havas és pelyhes vagyok. Olyan a két kezem, mint ha sersét pörkölt volna. Ez mind nem nagy baj. Csak ennel fűresebb dolgok ne történtek volna velem!

Megesett rajtam, hogy sietgessenben a saját megelégedés esernyőm helyett egy egész sátorot kopozó kőfa parazolt hoztam haza. Delután vissza akarom szerelni becsületes szerzeményemet s uramra a kőfa parazolnak nines garádjá. Kellendően az enyém maradt. Alig feledem ezt el, megcsók velem, hogy önmagam sajátos eseret követtem el.

Sok papírosra volt szükségünk. Ha kibontottuk, egész halomnak tűnt fel. Eppen ez volt vesztém. Jó nepes családnál fejtem be a számlálási ívek attekintését. Hiba nem volt bennük, csak a kisasszonyok mindegyike meghatalította magát néhány ével, a papa eltagadta a sikegét s a fő ur nem róstele főfoglalkozásul az ügyvédséget vallani, holott elment nem lát az íródjára, felhat ugret nem ved s a jogtudományokkal sokkal jobban járatos abban, mikor kell számlálni, kapálni, juhokat nyírni, erdőt irtani stb. stb. Ennyi s még több sikamlós dolog láttára zavarba jöttem és sietgessenben az írományok helyett felkapom a kis polvas gyermekét és csak akkor veszem észre a rendellenességet, mikor síró-rívó hangokat hallat a kis trónörökös. Minden szem reám mered. Azt hittek, tán belebolondultam a nagy munkába. De hirtelen föltalalom magamat, kezdem dicsőm a szép kis gyermeket, csitogatom aztán letezem s megyek egy házladabb.

Zselbetszörhöz is lett volna szerencsém, de csak tisztességes távolból. A főfoglalkozásról szóló rovatot —

nagyon természetesen, a úresen hagyta. Kérdéseimre: „Mi a főfoglalkozás?” a körülményes feleleteket adott. Kérdem: „Hát mit írjak a rovatba?” Erre fölcsodál kis csacska feanyra: „Nekem azt mondják a gyerekek, hogy a papam zselbetször.”

Nem egy parasztház is került ifjamban. Az egyikben keményre való krumplit esztéltek, több házban disztéltek. Volt olyan is, a hol lakóházhoz folytak az előkészületek és a hol egyebet nem esztéltek, mint hallgatnak és melegednek. Legelőkelőbb volt egy kerteselő. Volt azon vagy nyolc asszony. Ott volt a babasszony, hugomasszony, nememasszony, nasztasszony, kemamasszony, a szomszédasszony és meg két más asszony. És én elvesszem ez asszony sokadalomban. Csak most éreztem igazán hivatálem anyósulást. Az egész napi hajzsa kimerített s ez az asszonyi sokadalom annyira megzsidósított, hogy mire nagy sokára kiszabadultam belőle, testileg is, lelkileg is agyonfűtőre az napra be kellett hajszolásmat szüntetni. Meg másnap is zúgott tülemben a siketítő asszonyi zsvaj.

Most jut eszembe egy bérés ház. Beterek oda s mert trui az illetők nem tudnak, önmagam töltöm ki a rovatokat. Közbe-közbe felvetem a kérdést: „Hát gyerekeik vannak-e?” Vannak bízott és lepusztottnak elémbe állítják őket. Egész szakasz került ki belőlük. „Kerem alásan” — mindegyik masutti született. A hol szolgáltak, ki. Nagyon keservetes a sorunk. Sok kenyer és ruha kell ennyi gyerekeknek. Megjegyzem, hogy alig volt rajtuk ruha, soványra vártak az etetés s kis kezük ricsapások voltak a hideget. Gondoltam, jobb volna a temerdei papíros költség helyett az ilyenekbe venni kenyeret és láblélt.

A számlálás utolsó napján. Először örömben önk ele álltam s egyet-mást elmondtam. Sokat nem mondhattam el, mert az elmondottakból következtethetnek azokra s mert sokat elfelejttem. Ezek elmondása az avatottakbakra var, kik úgy járszunk a számlálók kifejtett igazságokkal, mint én a valami keveset mondó röpke szavakkal. Kerem, tartson addig criticájuk szímetet. De ha mégis bírnak, ne feleddék, hogy könnyebb ám számlálni mint elbeszélni s könnyebb bíralni, mint akár számlálni, akár elbeszélni.

Druha József.

Ipolysági levél.

(N-1 L-8.) Asszonyom, Ön csüfolodik. Kétségbe vonja azt, mi a mi búskeségünk, hogy van társadalmi életünk. Nos jól van. Csüfolodjok! Karomban s föjőm ki, megnyúlok a jégre, társadalmi-nezbe.

Vagy nem? Leány nezebe megnyúlok asszonyom, leány nezebe, de ne féltsen. Valasztani magamnak entul nem fogok, mert telek, nehezenre esnek, annyi közöttük a helyre leány.

Nos, lassa, itt ami társadalmunk. Azt veti szememre, hogy kicsi. Ne feleljé asszonyom, ami kicsi — ne hogy is mondjam — az (felve mondok ki a szót, mert meg bókna veszik, pedig igazság) no mondom az „herozig”.

De lassa csak, mily eleven kép. Sugár alakok vigig sikkának, mint a nyíl, a jegen. Itt, itt, ne tevesse szem elől, most fordul open, ott a szelen, az ami legelőbb kereselőző kisasszonyunk. De van is nyomában egy esomo gavar. Mert van a jó kereselőzőszen körül meg egy jobb tulajdonság: szeretetreméltó kedvessége. Rossz nyelvek tudni is akarják, hogy a gavarok benne nem is a jó kereselőző, hanem az egyeniséget kedvelik.

(Hogy ki ő?) Nem írom ki, de hogy írom. Meg aztán apprehensio lesz a vege. A kit érdekel, úgy is tudja.)

De neze csak asszonyom ez aztán a praktikus szerelmű vallomás. Amott ép most „hogenezik” egy fiatal

ember, mellette a mi legelőbb „sági” lányunk. Suttogtak, majd karogtak. S vegetül oda írja a fiatal ember a jegbe az „le” betűt, az „le” nevnek első betűjét. A betűt be felhajtja, de a szót... a szót... az ott ilyenkor már gyanús társas van. Karog a boldogságon, mit is olvasok ki a „hogenezik”-ből? Hát asszonyom, ezek a leírások, vonások, legerősebbek s értékel az olvasókhöz. Amor a megmondhatjuk, hogy ugy van.

Szerezhanyasok tesz nekem, hogy ez társadalmi bár, de csak a jegen.

Vig az élet ott benn az idősegi, herederett, el-

fogado, termekben is. Tan nem is hiszi, mitünk lehet olyan fiatal ember is is nem egy kik pár forer „betűt” de csak hivatallal.

S a készülőbe csinos, tűzöltő bál nem a léteap-

teka, hogy van itt társadalmi élet.

Söt jarga a „revanche” is.

Mig a fiatal emberek nyakra főre előkészítik az emített babok, addig össze áll egy pár fiatal menyecske (ej! nem is menyecske, ha nem is fiatal) ösvezeték a „menyecske-piánk”-et. Hogy sikerülni fog, arra „Sag”-on elegessék ez a két név: Szabó Géza és Schille Antalné.

S a fiatal embereknek van is a mulatsághoz nagy bizalmunk. Söt irgylkednek, hogy a két körkördelt, rendezőző meg majd túl tesz oly jubilált fremdeim is mond Sánta Béla.

Lassa, asszonyom, meg kedvelnek a mi társadalmunk letezésében. Ha igaz lenne, honnet vennék mi jubiláló fremdeit?

De a bálak képesen eszembe jut, hogy egyet már el is temetett.

Pedig, hogy készülték rea, no már a jöteknny-el érdekelben. Elen a háziaszony (mert pique-nique-re lett volna ki: non fit, sed nascitur: Kinsky Mariska, ki valóban, hisz jöteknny-elről volt szó, formális agitatort fejtett ki a mulatság érdekében. Szegény rendező: nem győzött teljesíteni kívánságát. S teljesítették. De mikor oly kedvesen mondogatták: „De uram, ön rendező, gondolja meg a jöteknny-ság, a cel...”

Már ilyenkor mindenki belátta, ily keresnek s gyönged szemrehanyasnak, senki sem tud ellen állani.

S ment is szépen a dolog. A pique-nique-re már keszen volt a sok elemozsa, bizalmas barátok megragadtak egymásnak a szelbelszebb tolelteteket (ide volt is akkor irgylkedés) vegre egy tollasas és minden — fuos. A hosszas előkészületeknek semmi lett a vege. A pique-nique elmaradt.

De az agitacio ujbol kezdődött a jöteknny-el érdekelben. Felruházni a didergő gyermeket — ez volt a jelszó. S a nyomor kepe hatott. Ravid idő alatt 100 ftt volt összegyűjtve s megtörtént a felruházas. Nem nagy ünneplésséggel, mert a jöteknny-ság nem beszél, ha nem tesz.

E mellett kijut nekünk a főispáni ünneplésségekkel s így aztán meg lesz döntve, hogy elegendő város a mi Ipolyságunk.

S a hol van társadalmi élet — ott akad is théma egy-egy ipolysági levélre.

Tehát a viszont látásra!

A közönség köréből.

Válasz Karlik János úrnak.

A „Nógrádi Lapok” 1. évi 3-ik számában Karlik János ur, építész, a koras arany érdem kereszt tulajdonosa, az igazság érdekében egy esomo igazságtalanságot mond el.

Első sorban is azon kezd Karlik ur, hogy a közgyűlésen megválasztotta mulasztását. Mit ért ön uram ezen mulasztás alatt? Azt hogy az évi jelentés kinyomtatása elmaradt? Hiszen erre neve nem csak ön, de az egész közgyűlés megkapta a felvilágosítást, mit a közgyűlésen jelenlévők mindenike megértett, csak ön nem akarta megerteni, legalább azt bizonyítja a nyilvánosság előtt: „lenem felhozott mulasztási vádja. Hogy ezen vád alól a nyilvánosság előtt is tisztázam magam, elmondom: itt is, mit a közgyűlésen hallott Karlik ur is; az évi jelentés kinyomtatása nem hanyagságból maradt el, hanem azon okból, mert 1890. decz. 30-tól 1891. január 4-ig terjedő idő rövidnek talalta az előjáróság arra nevez, hogy a jelentés kinyomtatása s szethirdása eszközölhető legyen. Különbö meg megjegyzem azt is, hogy tudomásom szerint sem alapszabályunk, sem az 1884. évi XVII. t.-cz. egyetlen §-a sem intézkedik arra nevez, hogy az évi jelentés a közgyűlés előtt kinyomtatva a tagoknak kézbesítve legyen; a Karlik ur által készített, vagy kidolgozt szabályrendelet az előjáróságra kötelező erővel nem bír.

A közgyűlés felhívását ismertető cikkemben az iskolai mulasztásokra vonatkozó „bírálati tartalom” szintén a közgyűlés felhívásának volt a következménye, ezen felhívást vámatul az ismertetésben nem részleteztem, úgy nem részletezem az alkalommal sem, de azt a közgyűlésen megjelent tagok összességével, természetesen Karlik urat kivéve, — képes vagyok igazolni, hogy mást a valóban nem írtam. Kommerell Guila megválasztását is szorí-szora azon szavakkal jeleztem, melyekkel a határozatot az elnöki igazgatóság bírtos kiemondotta. S hogy a bírtos a határozatot akép mondta ki, hogy Kommerell Guila, Karlik ur szavazatának kivételével egyhangulag választott meg, valószerűleg olyan van, mert a bírtos is különbséget kívánt tenni az egyhangú és oly szabállyal való megválasztás között, minden az összes ipartestületi tagokkal csupán egyetlen szavazó teszi magát ellenkezésbe.

Ebből láthatja Karlik ur, hogy ön a közgyűlés „szemközébe” indultam ki s „elmondottam a dolgokat tárgyalásosan, úgy a mint megtörténtek. Ön a saját

E rovatban közlötöket felelősséget nem vállal a szerk

két collegája, nem találta kedvet a kegyetlenkedésben, a 4-ik osztály tanítója Pater Wagner azonban, a ki neimet letére a sörnek adott elsőbbséget, hanem azért a másnemi szeszfeleket sem vette meg, minden áldott nap már jókor reggel beuyakalt, s telen úgy mint nyaron, kalapját is otthon hagyva vagy fedelve, (mert a professorok és a director a gymnasiumtól egy pár száz lépésny távolban fekvő, klastromnak nevezett épületben laknak) ő már nem haraggal és dühhelt elteve, hanem teljes virágos jókedvében jött az iskolába; csakhogy ennek a jókedvének a corollariuma szintén az volt, hogy ő jókázás és tréfalkozás közben végezte aztán az elmaradhatatlan exorciációt. Kezde pedig Dániel L. o. j. z. n. egy nagyszent 18—19 éves, nagy-orosz (Nógrádmegyei) kamazt gyereken, a ki testi nagynöve mellett egyzersmind a leggyarabb tanulója volt az iskolának. Hogy pedig a fenyteteket ne láttassék minden ok nélkül alkalman, minde-nekelőtt átvette tőlem a schedát, mely a classisnak kivülm-öt tagból álló összes növendékseregét magában foglalja, s a kik mindannyiának en valem a schedatára vagyis leze-kelhalgatója, tartozván ily minőségben minden egyesnek a calculust az illető tantárgyból a schedalapra be-jegeyzni; mi által a profesor ur a különben az ő fel-adatát képezendő roppant fáradsággal megkímélve lön. Dánielnak azonban a kétszerkettő nem ment a fejébe, s mert ennel fogva a „Tabula Cebetis” egyszer mindenkorra és mindennapra fel volt neki adva, ha a schedájában ebből ki nem elegendő calculust pillantott meg a tanár ur, a legkedélyesebb loziri hangon szóltát ki ki a me-diunra, s a mennyiben hozzá szokás szerint, rosszul felelt, ezt eg: másik búval fejtetven meg, ennek egyzersmind azonnal markába nyomta a botot, oly meghatalmazással, hogy a szerencsétlen megbukottan felszege szerni sort hegedülhessen el!). E körben ő az iskolában fel s ala sétált és igen jól mulatott. A testi fenyteteken kívül ren-des büntetésnekem voltak meg: az elzárás, megfelelő éhezéssel, — és a latin nyelvben hátramaradtakra nevez egy a nyakba akasztott jó súlyos faköböz, melyet

az iskolától egész házáig kellett mindenek szemeláttára cipélni. Valóban Isten csodája és kegyelme, hogy engem sem Tegleri, sem a többi tanítóim által sola harmily megvalazó fataltas nem ért, a mit reszint annak köz-szónthettem, hogy atyam minden iskolai és elejen szemelyesen vezetett be a profesoroknál. Kéret intezve hoz-zájok, hogy nezelek el utalalni fog atkorasamat; melyek nem daez vagy hanyagság, de csakis szenge-korom róva-sára irhatók fel; s egyzersmind nem mulasztá el minden tanuromnak némi kis ajándékkal, s leginkább egy pár esomo otthon termelt jó esalomnál dohanyalt kedveskedni; másrészt pedig mint tanulósom ellen annyira nem lehetett egyik tantómnak se kifogása, hogy ellenkezőleg a gymnasialis 3. osztály mindenikében folyást az első emmensei calculust nyertem el; s érdekes okmánynak tekintem a nagyon szigorú Pápesch Matyas gymnasiumi director által Korponard lett eltavozásom alkalomával részemre a syntaxis osztályról kiállított, s most is bír-temben levő következő tartalmu bizonyítványt: „E nume-ra 6. discipulorum suorum primum Eminencie locum constanter retinuit. Atam pedig minden levele-ben arni utelt, hogy a tanulással magamat megne erőlt-tessem, a mi szinten kesz iparkodásomnak jeleül vehető. Meg kell egyebkent jegeyznem, hogy a tanulok ama esek-ely leltáma csak a 4-ik osztályra szolt, mig Tegleri mint neptanító iskolájában a szám 30—40 közt válto-zott, s a Hutkay tantványai akar minden en alatta jár-tam a 22-öt, a Spanyol növendékei pedig a 35 számot értek el. Tehát csakis a Wagner iskolaja esongott-kongott az ürességtől az emelet egyetlen termében az ő hat elitteljevel.

Folytatása következik.

* Ebből a rosszul tanulót pedig később mégis jóra való, és szép eredményvel gárdálkozó polgárra lett N. Oroszi-nak. Meghalt pár év előtt.

eszmeköréből indulva ki beszél sok mindent, de nem tárgyilagosan és az igazságnak megfelelően. Azt hiszem az ilyen eljárás a koronán arany érdem keresetével össze nem egyeztethető.

Véletl. emelt én a Kommerell Gyula pazarlása ellen, mit az iparosok véres verejtékével szerzett és az iparistületbe befizetett pénzével elkövetett. Erre is megkapta a közgyűlésen a választ; reméltem nem oltatja, hogy ezt egész terjedelmében itt lerajzol. Ezt is híven közltem, de a „bírálati tartalomról” kifejezetlen válamit, ezt megmondom most: Karlik ur elnöksége idejében az iparhatóság bírtott 100 ft, az ügyészt 50 ft evi tiszteletdíjjal részesítette. Ma van az iparügyek iránt érdeklődő, ügybuzgó bíróságnak és ügyésznek egy szendelyben és e két tiszteletdíj tiszteletdíj gyantát kapott 6 darab aranyat. Arán ban van-e az Kommerell Gyula pazarlásával? Kit illet meg jobban a pazar cím?

Azt mondja Karlik ur: „sajnálatlaltal” de, az ösztön kell kijelentem, hogy Debreczeni jegyző ur a közlött módsszerrel igen csekély szolgálatot fog tenni az iparügynek és fizetett állását nem becsüli meg. Itt egy másik igazságtalanság az arany érdem kereset ezikköz urnak. En negy evi működésén alatt mindig hasznára igyekeztem lenni az iparistületnek; állásommal vissza nem éltem soha; hivatalos ügykörömben a testület érdekeit tartottam szem előtt és azoknak megelégedése nem egyszer minden kitéhelt megítem, meg Karlik urral szemben is: a jegyző díjait nem kiselbítetttem soha senkik, de megmondtam az igazat meg Karlik urrol is. Az iparistület tagjairól nem képzeltem azt, hogy az orrukmal előre nem tudnak, sőt tudom is tapasztaltam az ellenkezőjét t. i. azt, hogy az oly egyénnek, ki nekik „kesztyűt” dob, mindig elűlnak banni, úgy amint azt megértem. Erre nézve Karlik ur is szereshetett elég tapasztalatot. Az evi munkásságomat és a fentebb elmondottakat elismeri az iparistület is, mit bizonyít az előjárásnak alábbi nyilatkozata:

„A b-gyarmati általános iparistület előjárása f. évi január 21-én tartott előjárásról üléséből kifolyólag kijelenti, miszerint a „Nógrádi Lapok” f. évi január 18-ki számban a „közönség köréből” című rovatban Karlik János ur által Kommerell Gyula iparistületi elnök és Debreczeni Márton iparistületi jegyző urak ellen felhozott vádak és gyanúsítások egyenként és összesen alaptalanok, valótlanok s csakis ezekről személyes ellenségeskedésnek folyamonyait képezo ragalmak. Az előjárás egy Kommerell Gyula elnök, mint Debreczeni Márton jegyző ur eddigi fadarhatlalt és öntelalado munkásságát elismerve, ügybuzgalmaért halaját fejezi ki, egyzersmünd kijelenti, hogy Karlik János urnak netalán további hasonló tamadasai ellenben a védekezést, vagy hírlapi polemiaiba becsatlakozást fölöslegesnek tartja.

A b-gyarmati általános iparistület előjárásának 1891. január 21-én tartott üléséből.

Guttman István, **Selmeczi Sándor,**
hisz. jegyző, elnök.

Ebből azt hiszem hogy azon közönség, mely előtt Karlik ur, engem „az igazság érdekében” oly szepen lepingalt, meggyőződést szerzhet magának Karlik ur tárgyilagosságról és igazságszeretetről.

De most jön meg csak a java! Azt mondja Karlik ur ne „vindikálják” magának az iparistületben „kiszárlt jogokat”, mert az azokkal együtt „szélesedik”. Hat t. Karlik ur, nem is jogok gyakorlása törökzem én, hanem arra, hogy kötelességemnek minden tekintetben eleget tegyek és hogy birjam előjáróm tiszteletét és becsülését.

Utastát ad Karlik ur arra nézve, hogy hol érvényesítem ismereteimet. Ez aztan a vindikált jog, melyet azonban én határozottan visszautasítok. Ismereteim nem a Sokrates iskolájában szerzem, — azt hiszem, Karlik ur az általa említett iskoláról csak harangzom hallott válamit, — de a mit tudok és amit meg tanulni fogok, szívesen közlöm a sóvárgó tanulókkal, pedig vannak ám ilyenek is: sajnos azonban, hogy vannak oly fülek is, — mit bizonyára Karlik is tud, — melyekbe meg egy arany értemekesréssel felruházott Sokrates is rajni keves bölcsességet tudna leontani.

A közgyűlésen Karlik ur nem a jegyző ellen agyarkodott, hanem az elnök és az előjárás ellen; ezekkel szemben jelentette ki, hogy a kellő lépéseket a hatóság nál megfogja tenni. Úgy látszik azonban Karlik urnál az epe nem csak a gyomorra, hanem fogalmaira is gyakorol bizonyos zavaró hatást, ennek lehetett a következménye az, hogy az elnököt és előjárásigazságszerzőt a jegyzővel, ez utóbbit túzte ki tamadasa ezeltalajánál. De messze lótt a ezölt, mit a fentebbíróban tárgyilagosan és az igazságnak megfelelőleg ki is mutattam.

Végül Karlik ur ezikke nem az igazságos ellenszerekre, hanem a megferhetetlen és igazságtalan ellenszerekre vall; legyen azonban a kettőközül bármelyik a „klikk” egy a hivatalban, mint az életben, minden körülmények között megfogja állami helyét Karlik urral szemben. E teren azonban találkozni nem fogunk, mert én ez ügyben többé igénybe venni nem fogom a „Nógrádi Lapok” szíveséget.

Debreczeni Márton.

Népszámlálás vármegyénkben.

A zagya-rónai körjegyzőséghez tartozó községekben: **Zagya-Róna község** és a hozzatartozó **Uná-szó és Rész** bányatelepekben 1891. évi népszámlálás alkalmával összeírtak 3625 lelek. Ezek közül férfi 1812, nő 1213; községben illetőségi 1976, a községben nem illetőségi 1049, vallásra nézve, rom. kath. 2000, görög kath. 9, gör. n. e. (török) kath. 15, evang. 136, reform. 21, izraelita 18. Nemzetisége nézve magyar 1874, tot 687, nemet 206, vend (gránér) 127, jengyel 41, cseh 30; irni és olvasni tud 1438, csak olvasni tud 267, se irni se olvasni nem tud 1320. Az 1881. évi népszámlálás alkalmával összeírtak összesen 1709 lelek, szaporodott tehát a község népessége 10 év alatt 1316 lelekkel. **Bagylyasulja község** és a hozzatartozó bányatelepekben az 1891. évi népszámlálás alkalmával összeírtak 1726 lelek, ezek közül férfi 1066, nő 670; községben illetőségi 644, a községben nem illetőségi 1082; vallására nézve rom. kath. 1513, gör. kath. 4, evang. 163, reform. 3, izraelita 43. Nemzetisége nézve magyar 779, tot 686, nemet 201, irni és olvasni tud 926, csak olvasni tud 118, se irni se olvasni nem tud 683. Az 1881. évi népszámlálás alkalmával összeírtak összesen 1414 lelek, szaporodott a község népessége 10 év alatt 312 lelekkel. A fenti adatok szerint a zagya-rónai körjegyzőség területén 1881 évben volt 3122 lelek, 1891. évi január 1-én pedig 4751 lelek volt, szaporodás 1628 lelekkel.

A díós-péteri körjegyzőségben a népszámlálás eredménye a következő: **Díós-Jenő községben** 898 férfi, 931 nő, összesen 1829 lelek; 1881 évben volt 1752 lelek, szaporodás tehát 77. **Tolmács községben** 414 nő, 381 férfi, összesen 795 lelek, 1881 évben volt 782 lelek, szaporodás tehát 13 lelek.

A pineti körjegyzőségben: **L-Pince községben** 1881 évben 504, most 467, apadás 37. **L-Bolyk községben** 1881-ben 492, most 513, szaporulat 21. **Nagy-Daróc községben** 754, most 825, szaporulat 21. **Kálna községben** 1881-ben 822, most 804, apadás 18. **Kerecsúr községben** 1881-ben 243, most 312, szaporulat 69. **Kálna-Garab** 1881-ben 398, most 415, szaporulat 17. Összesen 1881-ben 3213, most 3336, szaporulat 123.

A kékői körjegyzőségben: **Kékő községben** pusztával 1881-ben 1074, most 1129, szaporulat 55. **Kék-Kürtös 1881-ben** 225, most 243, szaporulat 18. **Nagy-Kürtös 1881-ben** 814, most 801, apadás 13. **Lelet 1881-ben** 911, most 888, apadás 23. **Kis-Sztrázsa 1881-ben** 267, most 320, szaporulat 53. **Nagy-Sztrázsa** telepével 1881-ben 398, most 367, szaporulat 59. Összesen 1881-ben 3612, most 3814, szaporulat 202. Megjegyzendő, hogy a nők mindentől többekben vannak.

A gácsi körjegyzőségben: **Gács 1881-ben** 1206, jelenleg 1349, szaporodás 93 lelek. **Gácsfalva 1881-ben** 640, most 694, szaporodás 54. **Gácsfalva 1881-ben** 359, most 364, szap. 5. **Gergelyfalva 1881-ben** 237, most 236, apadás 1. **Lupac 1881-ben** 385, most 423, szap. 38. **Máskora 1881-ben** 380, most 433, szap. 52. **Prága 1881-ben** 383, most 382, apadás 1. **Tamási 1881-ben** 820, most 831, szap. 11. Összesen 1881-ben 4460, most 4707, szaporodás 247.

Hírek és különfélek.

Gróf Zichy Ferenc senior ur ö. exója, aki vármegyénk minden kulturális mozgalma köz örömmel támogatja, a malnapatiki kisdudorata létesítés czéljából rendeltet s a megye dísterneiben tegnap lezajlott balra illetőleg annak jóvedelméhez, a vett megívó folyót Budapestről ötven forintot küldött. Ugy hiszik, hogy a meg folyton érkező jegy megváltás és felhívásokkal együtt a bali tiszta jóvedelem tekintélyes összege fog rugni. Jövő számbanban részletes közlöt fogunk arról hozni.

Remenyi Ederől, mióta hár jár, hogy világkörnyékben használni a Budapesti „megjelenő” lapok egyremására közik az érdekes önadásokat, adomákat, sőt egész tárcázásokat is. Lapunk szüktére nem engedni meg e cikkeket, bár csak kivonatban reprodukálni tudva azonban, hogy Remenyi hozzánk is eljö; érdekes lesz viszszamélnünk azon időkre, midőn művész hazánkba két ízben itt járt. Először 1860. évi szep. közepén látogatta meg B-gyarmatot, s a megyeház dísterneiben adott roppant hatástul két hangverseny egyikenek jóvedelmét az akkor tüz által nagy karokát szenedvél Halasi és ha jól emlékeznék Ludany község felségelsére fordította. — Losoncz polgarai pedig küldöttségileg kerek fel Remenyit, hogy városunkat is látogassa meg. Ottani hangversenye meg Górnármegyéből is számosan jöttek, s a művészet és a hazafias szellem kettős hatása alatt Losonczvárosi hatóság Remenyit, mint a nemzet hegedűsét, díszpolgárai sorába emelte. — Másodízben 1861. január 7-én, a helyreállított autonóm vármegye első, — ugynevezett ösnyűse alkalmával jött el B-gyarmatra a művész, hogy mint jobarat az akkor beteg költő Lászlav Kalmán javára a megyeház termében rendezett szavalati, enek és zene estélyen közreműködje. Oly nagy volt iránta az alkalommal is a lelkesedés, hogy a megye közönsége ott a zenészt, bizottsági tagja választotta meg. Azonalt csak sógora Farkas Ferenc és Józsefcsy Dáni látogatására jött kőnek, s meg egyziben a zenét kiválalló kedvelő Pronay István ur vendégcsereztől családi körbe, Romhányba. Egész év emlékezők nőt tehát fel, mely csak hírből ismeri Remenyit, a regek pedig méltán kíváncsiak lehetnek, hogy 25–30 és mily változást idézett elő az ő csodálatos hegedűjátékában. Mondják, hogy Remenyi művészetének meg mindig teloptogán áll.

Hymen hírek. Hiszkap Hala odini ev. lelkes febr. hó 4-én vezeti elharoz. Kuzma Pirokát, Kuzma Adolf töltselőt ev. lelkes leányt. Dolcsichall Lajos ág. ev. papielőt eljegyezte Hudecz Marika kasszonyt. Hudecz Miksa volt losonci tanítóképződi tanár kedves leányt s losonci segédközpont. Kohn Ele. b-gyarmati vállalkozó esküvője Góldberg Nina kasszonnyal Vácra, hon hó 21-én fog végbenmenni. Lázár Ben. át gyóngrósi lakos e napokban pevezte el B-gyarmaton Klein Káma kasszonyt. Klein Lipót b-gyarmati kereskedő s bank igazgatósági tag kedves és szép leányt.

Dr. Rozner Ervin Honvármegye főispánjának fogadtatása s beiktatása következtében fog végbenmenni. A megyei küldöttség e hó 20-ikén tisztelet a főispánnal s elkíséri a megye székelyeire. Nagy-Maroson a parási szolgabíró vezetés alatt 30-an d. u. Maláth István vezérlete alatt az érkezővel a megye részéről fogják ott udvozolni. Ugyanakkor a megye székelyében fogadja Lás-

zlavcszky Sándor alispán vezérlete alatt megjelölő ösnyűse küldöttségeket. Január 31-én d. u. 9 órakor isteni tisztelet lesz s 11 órakor beiktató közgyűlés, mely után a megyei tisztikar s az ö. bírókba testületeket, egyesületeket és társulatokat fogadja a főispán. Este faklyszerenget rendezett, mely alkalommal Luka Pál lesz a szónok.

Kinevezés. Buda Pálta Barcs dr. Pálta Soma their főorvosnak kitűnő képzettségű és a helyegymintériához fogalmazva nevezett ki Gránichra a gyors előléptetés.

Alispáni estély. Soltoscsy János alispán ur és neje a mult esztőtökön, január hó 22-én fenyos estélyt rendeztek a közgyűlési tisztikar számára. Az estélyen az alispán a legnagyobb elnökségszékkel és szíveséggel fogadta a vendégeket s mindenre kiterjedő figyelemmel a tisztikar minden tagját lekötözte. A hangulatteljes estély este 7 óráig tartott.

Választás. A b-gyarmati takaréks és hitelintézet részvény tásaság igazgatósága jan. hó 20-án tartott ülésében 6 szavazattal 3 ellenben Torbiczka Jánost, vármegyei pénztárnoki tisztségét választotta meg könyveztőjéül.

Lelekészjelölt. Mint a L. és V. urja, Zavadán a Turópolára tavozott Svehla István ág. ev. lelkes utódjánd leginkább Aligóver István csal. segédlekest, Aligóver Mihály, gr. Zichy uradalmi mornok fiat. enlogetik.

Báli hírek. A nógrádvármegyei községi és körjegyzői egyzlete évi rendes közgyűlésének 1891. évi febr. hó 7-én Salgó-Tarjánban leendő megartatás alkalmából a füleki járáskör községi és körjegyzői kara által Salgó-Tarján nagy község képviselőtestületének érkező támogatása mellett, az országos jegyzői árnyah javára a salgó-tarjáni községben részv. társaság dísterneiben zártkörű tanácsulatot rendez, melyre a meghívók már szét küldöttek. Kik? — veletlenségből — meghívott nem kaptak, de arra igényt tartanak, eiránti igényüket Pap János s-tarjáni jegyző úrnál szóval, vagy levelezőlapon bejelenteni szíveskedjenek. A bál, melyre a rendezőség igloi Szentaghi Antalné szül. Isay Katalin úrnő öngyaszának vednőkséget volt szerencsés megnyerni, fenyosnek igerkedik. — A b-gyarmati ízz. növénytel bálja febr. hó 5-én fog megtartani a Halassa szálloda emeleti termében, melynek tiszta jóvedelme részben a növénytel részben pedig a városi szegények javára fog fordítani. A rendező bizottság elnöke Weisz Gábor, tagjai: Kohn Izidor, Graber Gyula, Felsenburg Odón, Gescheit Soma, Kondor József, Pollácz Rezső, Kővesz Dező, Salgó Gábor, Szász Mor, Stiller Miksa, Strajzinger Albert és Vajda Emil. — A b-gyarmati iparistület a legenyegvél ösnyűségi alaja javára rendez évi bálja febr. 1-én tartja a Halassa szálloda emeleti termében. — A losonci ág. ev. növénytel január 10-ki tanácsulatán az egylet javára 140 ft 40 krtisza jóvedelmet eredményezett. — A b-gyarmati főzöltő bál, Ez előt farsang első mulatsága a „töltső bál”, melyet önkényes töltsőtagok parancsnoksága a „Halassa” fogadó emeleti termében rendezett, sikerültnek jelezhetjük, a menyhihen az egylet szerelvényeire, mintegy 130 forint jóvedelmezett. De gondolat volt a rendezőség részéről a „Halassa” fogadót választani a mulatság belsőre, mert igazán örömtelre szolgát constálthatni, hogy városunk oly rogen oltajott hiányt látjuk pótolva az említett fogadó mozdhatlan díszes tálterme által. A mulatság leszűltől jókedvű reggeli 6 óráig tartott. A neveseket 24 pár tánczolta. Jelen velt: Draskóczy Mariska, Groma Mariska, Palla nővérek, Szűcs nővérek, Palovics Lujza, Veszelszky Mariska, Vigner Mariska, Koopka Paulin, Makarós Etel, Taut Fancsi, Asszonyok: Kommerell Gyuláné, Fabry Jánosné, Maklay Sándorné, Ungar Jánosné, Szűcs Istvánné, Veszelszky Jánosné, Palovics Mihályné, Koopka Györgyné, Vigner Venczelné, Palla Pálné, Draskóczy Bertáné, Makarós Józsefné, Groma Andrásné stb.

Jótekönség. Ipolyisgről veltük a következő ertesítést. Az idei fel egyik hídig estéjen Kinszky Miksané Glück Mariska vendégcsereztő házban ösnyűsgeült társaságilag indult ki azon mochalom, melynek végeredménye 10 szegény izraelita iskolás gyermekeknek teli ruhával való ellátásban nyílvant. Az érdem országyi része ezen eredmény elerítésében minden este és kétszázegyháthatlanul az ipolyis-b-gyarmati vicinális vasut építési vállalkozók Arustein és Freund urakat illeti, kik ritka nemességileg és bölcseséggel a legelő hírlallatára 50 ft-tal járultak a nemcs ezel megvalósításához. De az izraelita közönség aldozatkezsége is a legszebb módon nyílvant mert ritka bár kivételével mindenütt a legszívesebben irtak alá. Arustein és Freund urak B-Pestől 50 ft, Eichenvald Lajos, Reittes Izidor, Gluck Adolf, dr. Wilhelm Károly, Mühlstein Gábor, Weiszberger József, Bartos Imre, Feldmann Károly, Herez Adolf, Hinder Miksa, Landauer Sámuel, Groszmann Gyula, Hoffer Marton, Lengyel Jakab 2—2 ft; Lengyel Miksa, Mihl Miksa, Wertheimer Jakab, Grünwald Soma, dr. Hinder Sándor, dr. Kohn Márk, Jakos Gyula, Hirschbein Lipót, Sági Fülöp, Schwaarz Zsigmond, Kinszky Sámuel, Winter Adolf, Mautner László, Paskus Adolf, Berendler Lajosné, Kinszky Miksa, Lauer Izidor, Fried József, Weisz Soma, Náményi Lajos, Luk Vilmos 1—1 ft.

A b-gyarmati önkényes töltső egyesület parancsnoksága közszemmel nyugtazza az alább felsorolndók által az 1891. évi január hó 17-én rendezett bál alkalmával teljesített felhívásokat. Felhívottak: b-gyarmati takarékpénztár 9 ft, Benekzy Árpád 5 ft, Kray István 5 ft, Soltoscsy János 5 ft, gróf Zichy Ferenc 5 ft, Barth Ignác 2 ft, Szavasi Antal 2 ft, Palla Pál 1 ft 50 krt, Kanitz Odón 1 ft, Polatsch Rószó 1 ft, Pongrácz György 1 ft, Pongrácz Tivadár 1 ft, Ticsinszky József 1 ft, Tokay Lajos 1 ft, Vannay Ignác 1 ft, Kovács János 50 krt, Paraszty János 50 krt, Reisz Sándor 50 krt, Streics Rószó 50 krt, Quittner Már 30 krt.

A losonci városi és a polgári leány iskola. Két monumentális épület fog építeni Losoncz.

